

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט יוסף סוהיל – סגן נשיא

תובעים

1. מרואן זיבק ת.ז. 054446828
2. נסים סבאג ת.ז. 51066421
3. זיבק את סבאג בע"מ

כולם ע"י ב"כ עו"ד יונה סירוטה

נגד

נתבעים

1. נביל ג'ראיסי ת.ז. 23132426
2. עאמר חדאד ת.ז. 059419366
3. ג'ראיסי את חדאד

כולם ע"י ב"כ עו"ד נקולא בולוס, ואח'

פסק דין

הקדמה

1. בפניי תביעה כספית, אשר עניינה בקצרה, השבת כספים, אשר הרוויחו הנתבעים, שלא כדין, "על גבם" של התובעים, עקב שימוש לא הוגן, בתוכנות, במחשבים ובעובדי התובעים. כנטען בתביעה, הנתבעים, יצרו קשר עסקי (שלא בידיעת או הסכמת התובעים), עם שניים מעובדי תובעת 3, מר חנא פראנש (להלן – "חנא"), ומר ראמי חורי (להלן: "ראמי"), (להלן יחד: "העובדים"). כעולה ממסכת הראיות, העובדים סיפקו לנתבעים, שירותי מדידה משרדיים, בהיקפים גדולים, תוך שימוש במחשבי התובעים, ובתוכנות המתקדמות שברשותם.

2. עיקר התביעה, הינה השבת שווי כספי הזכייה, אשר הגיעו לידי הנתבעים, שלא כדין, בהתבסס על חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "החוק"), וכן חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק עוולות מסחריות").

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

3. לצורך אגרת בית משפט, העמידו התובעים את סכום התביעה, על סך 500,000 ₪.

הצדדים

התובעים

תובע 1 – מודד מוסמך מרואן זיבק (להלן: "מרואן"), תובע 2 - מודד מוסמך נסים סבאג (להלן: "נסים"), ותובעת 3- חברת זיבק את סבאג בע"מ.

4. בשנת 1971 הקימו מרואן ונסים שותפות- משרד להנדסה, מדידות ובנין בנצרת. בתחילת שנת 2001 הוקמה התובעת 3, על ידי מרואן ונסים, אשר שימשו מאז כבעלי המניות בה ומנהליה.

הנתבעים

נתבע 1- נביל ג'ראיסי (להלן: "נביל"), הינו מודד מוסמך במקצועו, נתבע 2- חדאד עאמר (להלן: "עמאר"), גם הוא מודד במקצועו, נתבעת 3- שותפות ג'ראיסי את חדאד (להלן: "השותפות"). בשולי הדברים יאמר, כי לא הובהר על ידי הנתבעים, מהי ההגדרה המשפטית של הנתבעת 3, (עוסק מורשה, חברה בע"מ וכו'), אם-כי נטען בתביעה, כי מדובר בשותפות בין נביל ועאמר.

5. בעבר הועסקו נביל ועמאר כעובדים אצל התובעים 1 ו-2, עד לפיטוריהם בשנת 1995. עם פיטוריהם, או בסמוך לכך, הקימו נביל ועמאר את השותפות, אשר אף היא עסקה במתן שירותי מדידות שטח ובניין, מהסוג והאופן הניתנים ע"י התובעת 3.

6. העובדים- שימשו כעובדי התובעים, עוד טרם הוקמה התובעת 3, (תחילת העסקתו של חנא מ- 1.3.93, תחילת העסקתו של ראמי מ-1.8.93); שניהם פוטרו על ידי התובעים, ביום 19.2.01, ככל הנראה בעקבות גילוי שיתוף הפעולה בינם לבין הנתבעים.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

טענות התובעים

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 7. לטענת התובעים, נביל החל לעבוד אצלם בשנת 1990, ועאמר החל לעבוד אצלם בשנת 1985.
 - 8 נביל ועאמר פוטר מעבודתם בשנת 1995, לאחר שהתברר כי הם ביצעו עבודות פרטיות, תוך שימוש בציד ובתוכנות של התובעים, ללא אישורם.
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
8. לתובעים לא היה כל קשר עסקי, או אחר, עם מי מהנתבעים מאז סיום העסקתם ב-1995. לטענת התובעים, מרואן אף הנחה את עובדיו, שלא ליצור קשר עם השניים, ולא ליתן להם "נתונים כלשהם אם יתקשרו".
 - 9
 9. במחשבי התובעים מותקנות תוכנות מתקדמות ייחודיות ומקצועיות לעריכת מדידות הנדסיות. עלות התקנת תוכנות אלו גבוהה. לטענת התובעים, תוכנות דומות לא הותקנו במשרדי הנתבעים, (ככל הנראה בשל עלותן), ובשל כך, השתמשו הנתבעים בשירותי העובדים, ובמערכות התובעת 3, לביצוע עבודות מדידה עבורם, ללא ידיעת התובעים וללא הסכמתם.
 - 10
 10. בלילה שבין 16.2.01 ל- 17.2.01 וכן בלילה שבין 17.2.01 ל-18.2.01, נערכה ע"י התובעים בדיקה מקיפה במחשביהם, אשר העלתה כי מצויים כמויות אדירות (כ- 1,000 קבצים), של עבודות, אשר בוצעו על ידי העובדים, עבור הנתבעים. הבדיקה נערכה, לטענת מרואן, מייד עם היוודע לו כי מתבצעים עבודות פרטיות במחשבי התובעת 3, שלא באישור התובעים.
 - 11
 11. ביום 19.2.01 פוטר העובדים לאלתר. מרואן הגיש כנגדם תלונה במשטרה, ומאוחר יותר הוגשה כנגדם תביעה בבית הדין לעבודה, (עב 1344-01). כעבור מספר שנים, הגישו העובדים, תביעה כנגד התובעים, בבית הדין האזורי לעבודה נצרת (תיק שמספרו- עב 1551/04). הדיון בתביעות אלו אוחד.
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
- ביום 29.9.09 ניתן פסק דין בבית הדין האזורי לעבודה בנצרת. (להלן: "פסק הדין"), על-פיו חויבו העובדים לפצות את התובעים, ולהחזיר להם סך של 69,633 ₪, בגין שכר ששולם

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

להם. כמו כן, חויבו העובדים לפצות את התובעת 3, בסך של 30,000 ₪ בגין עוגמת נפש. עם זאת, נקבע כי על התובעים לשלם לעובדים שכר עבודה עבור חודשים ינואר ופברואר 2001. (בהתאם להחלטתי מיום 1.5.13, ולאור הסכמת הצדדים בתיק דנן, תיק בית המשפט האזורי לעבודה, על כלל מסמכיו, צורף כחלק ממוצגי התיק דלהלן).

12. עם מתן פסק הדין, הוגשו ערעורים הדדיים, לבית הדין הארצי לעבודה (תיק ע"ע 612/09). בפסק הדין של ערכאת הערעור, הוכפל הפיצוי לתובעים בגין הנזק הממוני – בגין החזר שכר העבודה.

13. לטענת התובעים, פלטי המחשב, אשר צורפו כנספחים לתצהירו של מרואן, (נספחים 4,11,12,13), מעידים בברור על ביצוע כמות "אדירה" של עבודות, במחשביהם, עבור הנתבעת 3.

14. משכך, טוענים התובעים, יש לפצותם בגין עשיית עושר ולא במשפט, וכן בגין הפרת הוראות חוק עוולות מסחריות בסך של 739,750 ₪.

טענות הנתבעים

15. לטענת הנתבעים, כי יש לדחות את התביעה על הסף, וזאת בשל התיישנות עילת התביעה, הגשתה בשיהוי רב, וכן בשל קיומו של השתק פלוגתא נוכח קביעת בית-הדין האזורי לעבודה בפסק-הדין הנ"ל, כי התובעים איפשרו לעובדים לבצע עבודות מהמשרד, ללא תמורה, וכי התובעים לא הוכיחו שיטת החישוב של המומחה מטעמם, ולא הוכיח שהעבודות בוצעו במהלך שעות העבודה.

16. לגופם של דברים, טוענים הנתבעים, כי העובדים לא נתבקשו על ידם לבצע את עבודות המדידה המשרדיות עבורם במחשבי התובעים.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

17. לטענת הנתבעים, בתקופות הרלוונטיות לתביעה (החל משנת 1994), היו להם התוכנות אשר שימשו את העובדים בעבודות המדידה, וזאת במחשבי משרדו של מר חביב חדאד, אחיו של עאמר (להלן: "חביב").
- התוכנות אשר ברשותו של חביב, הינן תוכנת "אוטוקאד", "רגב", "בנארית" ו- "map".
- לטענת הנתבעים, תוכנות אלו הן שהועמדו לרשות העובדים.
18. כמו-כן, העובדים היו מורשים להיכנס למשרדי הנתבעים, וכן למשרדו של חביב, באמצעות מפתח אשר הועמד לרשותם, בכל שעות היממה.
19. עוד טוענים הנתבעים, כי הקבצים אשר נמצאו במחשבי התובעים, והשייכים לנתבעים, הינם קבצי גיבוי בלבד, לעבודות אשר בוצעו בתוכנות המותקנות במחשבים של חביב. העובדים ביצעו גיבויים אלו, על דעת עצמם, ושלא בהוראת הנתבעים. כמו כן, טוענים הנתבעים, כי לא ידעו שהעובדים מבצעים את העבודות במשרדי התובעת 3, ולא היתה להם שליטה על כך.
20. ועוד, לטענת הנתבעים, התובעים פוצו זה מכבר, על ידי העובדים, כעולה מפסק הדין שניתן בבית הדין לעבודה. משכך, כל פיצוי נוסף שיפסק לטובתם, יהווה כפל פיצוי.
21. לטענת הנתבעים, התחשיב אשר נערך על ידי התובעים, באשר לשווי העבודות אשר בוצעו על ידי העובדים, מוטעה, ואינו מבוסס על הנזק הריאלי של התובעים. שכן, תחשיב זה, מבוסס על מחירון משרד השיכון, ולא על מחירון התובעת 3.
- בנוסף, התחשיב מוטעה, שכן אינו מביא בכלל חשבון, אחוז הנחה המקובל בשוק, הנע בין 15% - 30%.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

22. כן, לטענת הנתבעים, המומחה מטעם התובעים, לא בדק את "גודל" העבודות, אלא התבסס על הנתונים אשר העביר לו מרואן כעובדה מוגמרת. גודל הקבצים אינו משקף את גודל העבודה אשר בוצעה בפועל על ידי הנתבעים. על כן, אין להסתמך על חוות דעת המומחה מטעם התובעים, להוכחת נזקי התובעים.

דיון והכרעה

טענות מקדמיות- שיהוי והתיישנות

23. טענות ההתיישנות והשיהוי נדחו זה מכבר, בהחלטתי מיום 6.7.08, בבקשה לסילוק על הסף, אשר הוגשה על ידי הנתבעים. הנתבעים שבו וטענו, כי העבודות הנטענות בוצעו בין השנים 1995 עד ערב הגילוי ב-2001. משכך, לטענתם, ומאחר וכל עבודה מצמיחה בפני עצמה עילת תביעה, הרי כל העבודות התיישנו, למעט העבודה שבוצעה ממש ביום 17/02/2001. זאת ועוד, לטענת הנתבעים, מתברר לאחר שמיעת עדותו של עד התביעה, חוסאם נסייר, כי התובעים ידעו עוד בשנים 1998-1999 כי העובדים מבצעים עבודות פרטיות, ומשכך אין לקבל טענת התובעים, כי הם ידעו על מעשי ביצוע העבודות הפרטיות רק בשנת 2001. אין בידי לקבל טענה זו. מתברר, כי מי שהוצג ע"י ב"כ הנתבעים בסיכומיו כ-"עד תביעה", כנראה במטרה להוסיף נופך לעדותו (סעיף 3.10 לסיכומי הנתבעים), אינו אלא עד הגנה מס' 1.

מתברר עוד, כי חוסאם פוטר אף הוא בעבר מעבודתו אצל התובעים, ובעקבות כך אף הגיש תביעת פיצויים נגדם בבית הדין האזורי לעבודה. חוסאם העיד בתצהירו (סעיפים 8 ו-9), כי עוד בשנת 2000 ידעו התובעים אודות עבודתם הפרטית של חנא וראמי, אשר בוצעה עבור נביל ועאמר, ואילו בחקירתו הנגדית העיד, כי הם ידעו זאת עוד משנת 1998-1999. אינני נותן אמון בעדותו של חוסאם. מלבד הסתירה באשר לתקופה בה הייתה לתובעים ידיעה אודות העבודות שבוצעו ע"י העובדים, נראה על פניו, כי מדובר בעדות מגמתית, שכל מטרתה לבסס טענת ההתיישנות. התובעים לא התכחשו לכך שהרשו לעובדים לבצע עבודות

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

פרטיות מפעם לפעם עבור מכרים וקרובי משפחה, אך בוודאי אין לומר כי ידיעה זו מתייחסת גם לגילוי בתאריך 16-17/02/2001 בדבר המימדים העצומים של העבודות רחבות ההיקף שבוצעו עבור הנתבעים תוך ניצול התוכנות והמחשבים של התובעים. כהוראת סעיף 6 לחוק ההתיישנות, תשי"ח 1958 – "תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת התובענה".

סעיף 8 לחוק ההתיישנות מורה לאמור: "נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאינן בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלו".

בענייננו, בצדק טענו התובעים, כי תקופת ההתיישנות החלה ביום גילוי העובדות המהוות עילת התובענה. שמא תאמר, כי התובעים יכלו, בזהירות סבירה, לגלות את מעשי הנתבעים, אינני רואה זאת כך. לתובעים לא הייתה סיבה סבירה לחשוד בנתבעים אשר התנתקו מהם עת פוטרו, עוד בשנת 1995. ומאידך, סביר היה כי יתנו אמון מלא בעובדים שלהם – חנא וראמי, ולא יחשדו שהם מבצעים עבודות עבור הנתבעים דווקא ובהיקפים כה גדולים. זוהי התנהגות סבירה מצד מעסיק – לא לחשוד כי עובד שלו עושה יד אחת עם אחרים כדי לנצל את משאביו ולהתעשר על חשבונם.

השתק פלוגתא?

24. גם טענה זו דינה להידחות. בבית-הדין האזורי לעבודה עמדה להכרעה השאלה: האם ביצעו העובדים חנא וראמי עבודות פרטיות אסורות במשרדי התובעים ו/או תוך שימוש בציוד ובתוכנות שבעלות התובעים (סעיף 4 לפסק-הדין); ונקבע שם, כי התובעים אכן אישרו לעובדים לבצע עבודות מהמשרד, אך אלה היו בהיקף קטן, לקרובי משפחה בלבד, ובאישור ספציפי של התובעים (סעיף 10 לפסק-הדין).

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

מכאן, אין התובעים מושתקים לטעון עתה, כי הם לא אישרו לעובדים ביצוע עבודות בהיקף
העצום עבור הנתבעים כאן.

דיון לגופם של דברים

25. אפתח ואציין, כי מן הראיות והעדויות אשר בפניי, עולה כי לנתבעים הייתה ידיעה ברורה
באשר למעשיהם של חנא וראמי, עת ניצלו את משאבי התובעים, שלא כדין. הנתבעים, עשו
במשאבי התובעים כבשלהם על ידי שלוחיהם – חנא וראמי, וניצלו את משאבי התובעים
באופן ציני, תוך התעלמות מעקרונות האתיקה המקצועית, ועקרונות התחרות ההוגנת,
במטרה להפיק רווחים נאים ללא השקעת משאבים.

26. מקובלות עליי מסקנות חוות דעת המומחה מטעם התובעים, מר איתן גלבמן, (להלן:
"גלבמן"), (ת/1), אשר קבע כי נעשה שימוש בתוכנה ובמחשבי התובעים, לשימושם של
הנתבעים. השימוש שנעשה חריג בהיקפו ואינו מקובל במשרדי מודדים. השימוש החריג,
נעשה במשך שנים, וכלל מאות קבצים ושרטוטים. כמו כן, מקובל עליי, כי העובדים ביצעו
כמות אדירה של עבודות לאורך השנים, עבור הנתבעת 3, תוך שימוש בתוכנות ובמחשבים
של התובעים. העבודות והשרטוטים (נספחים 4,11,12,13 אשר צורפו לתצהירו של מרואן
המסומן ת/3), (להלן: "העבודות"), נערכו במחשבי התובעת 3, ונועדו ללקוחות הנתבעים.

27. יאמר עתה, כי גלבמן עוסק בפיתוח תוכנת R.G.M (אשר מותקנת במחשבי התובעת 3, ובה
בוצעו העבודות על ידי חנא וראמי), ומכיר את המערכת "מלגו" ו"מלבר". משכך, קביעותיו
של גלבמן, הנוגעות להיבטים הטכניים של מערכת ההפעלה, מקובלות עליי.

28. גלבמן נחקר על חוות-דעתו, והותיר עליי רושם אמין ומהימן, ואני רואה לנכון לאמץ את
ממצאי חוות דעתו של גלבמן (ת/1), במלואם. אני מקבל את הקביעה לפיה במחשבי
התובעים נמצאו עשרות שרטוטים ששורטטו ע"י המודול MAP, אשר נושאים את השם

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 נביל ג'ראיסי. כמו כן, מקובלים עליי ממצאי גלבמן, לפיהם החומר המתועד בקלסרים, אשר
- 2 נמסרו לבדיקתו, הנושאים את השם ג'ראיסי-נביל, נשמר בקבצי מחשבי התובעת בתוספת
- 3 האות "ע", (עמ' 3 לחוות דעתו). נראה כי האות "ע" נבחרה אות לשמו של הנתבע עמאר.
- 4 זאת ועוד, מקובלת עליי מסקנתו של גלבמן, בעמ' 4 לחוות דעתו (שורות 6-3), לפיה במחשבי
- 5 התובעת 3, "... נמצאו 331 עבודות המזוהות עם מספר בצרף האות "ע". בכל עבודה נרשמו
- 6 בממוצע מעל 3 קבצים. בחלקם קבצי צלעון, בחלקם קבצי דיסטומט ובחלקם קבצי
- 7 קואורדינאטות. סה"כ כ- 1,000 קבצים המכילים נתונים מדידת צלעונים (רשת הבקרה),
- 8 נתוני מדידת פרטים (דיסטומט), וקואורדינאטות (בד"כ תוצאות החישובים)".
- 9
- 10 29. כמו כן, מקובלת עליי קביעתו של גלבמן, לפיה קבצים אשר נמצאו במחשבי התובעים אינם
- 11 קבצי גיבוי בלבד, אלא קבצים אשר נוצרו ונערכו במחשבי התובעים. וזאת כפי שצוין בעמ' 4
- 12 ס"ק (א): "שמות הקבצים אשר הופיעו ביומן בעבודות השונות נמצאו בספריות
- 13 המתאימות בדיסקים הקשיחים, אשר במשרד בדיוק בהתאם לתיאור מקומם ביומן. **עובדה**
- 14 **זו מעידה על יצירת הקבצים במשרד התובע.**" (ההדגשות שלי – ס.י.). כך עולה אף
- 15 מפרוטוקול החקירה הנגדית של גלבמן, עמ' 13 ש. 15-20:
- 16 "ש: איך אתה יודע שאותם קבצים לא נעשו במשרד, למשל של חביב או גראיסי את
- 17 עאמר ופה במחשבים של מרואן, של התובעים, היו רק גיבוי בלבד? איך אתה יכול
- 18 לדעת?
- 19 ת: הם לא היו מוכנסים ליומן. התוכנה מכניסה זאת אוטומטית. **אתה לא יכול**
- 20 **שקובץ יהיה מוגדר ביומן מבלי שבפועל התוכנה תריץ אותו ותייצר אותו. בזמן**
- 21 **הריצה נוצרים קבצים, תחת עבודה מסוימת ומשויכים לאותה עבודה. אם היית**
- 22 **עושה גיבוי ומביא קבצים מבחוץ, לא היית רואה לזה תיעוד ביומן."**
- 23 "...אני יכול לקבוע בוודאות... גם בגלל שזה מופיע באותו יומן, וגם בגלל התאריכים
- 24 שתאמו, של כל הקבצים. אחרת היית רואה קובץ שנוצר בתאריך מסוים וקובץ
- 25 אחר שהיה בכלל בתאריך אחר בשעה אחרת."
- 26 וכן, עדותו של גלבמן, בעמ' 16 שורות 3-5:

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

1 "ת: אם מישו היה עושה זאת מחוץ למשרד, לא היו מופיעים במעקב של המשרד.

2 **אם עשה גיבוי ורק העתיק את הקבצים, הקבצים היו מופיעים בדיסק, אך לא היו**

3 **מופיעים ביומן".**

4 (ההדגשות שלי – ס.י.).

5 יצוין עוד, כי חוות-דעת גלבמן לא נסתרה ע"י עדות אחרת, ולא הובאה מטעם הנתבעים

6 חוות-דעת מומחה לסתור את קביעותיו ומסקנותיו של גלבמן.

7
8 30. ועוד, לא מצאתי סיבה הגיונית לכך שהעבודות אשר בוצעו על ידי העובדים עבור נביל

9 ועמאר, יגובו במחשבי התובעים דווקא. מדוע לא יגובו העבודות בדיסק קשיח, או בכל

10 אמצעי זיכרון אחר, במקום בו בוצעה העבודה, לטענתם.

11 כשנשאל חנא, מדוע היה צריך לגבות את העבודות במחשבי התובעים, השיב:

12 "ת: ... הגיבוי הוא לא תמיד בדיסק חיצוני שאתה שם על המדף. לפעמים אתה

13 צריך את הגיבוי שיהיה בתוך מחשב אחר, להרבה צרכים, בין השאר גם לשמור

14 אותו שם ובין השאר אם אתה צריך אותו נגיש". (פרטוקול החקירה, עמ' 69 שו'

15 12-17).

16 כך טען ולא פירש. חנא לא נתן סיבה או הסבר, המניחים את הדעת, בשאלה לשם מה נדרש

17 הגיבוי של העבודות דווקא במחשבי התובעים, מדוע לא בכל מחשב אחר, למשל במחשבו

18 של חביב.

19
20 31. כמו כן, שוכנעתי, כי ביצוע העבודות על ידי חנא וראמי, נעשה בסתר, ושלא בידיעת

21 התובעים או בהסכמתם. כך עולה אף מדבריו של ראמי, בתמליל הקלטת השיחה בינו לבין

22 מרואן מיום 19.2.01. (נספח 2 לתצהיר מרואן ת/3), עמ' 4 שורות 14-17: ראמי: "... דבר

23 שלישי, הסיבה שאני עשיתי את הדברים האלו מאחורי גבך, היא סיבה ברורה ומוכנת

24 מרואן. זה רק עניין כספי, לא יותר מזה. אני עשיתי את זה רק ממניעים כספיים". וכן, בעמ'

25 5 שורות 1-2: ראמי: "לא מרואן. אני אגיד לך משהו, אנחנו, כלומר אני הייתי עושה באמת

26 את העבודה במחשב פה ועובד פה".

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

32. איני מוצא כרלוונטית טענת הנתבעים, לפיה לחנא וראמי הייתה גישה למחשבים במשרדו של חביב, אשר במחשביו, לכאורה, הותקנו התוכנות הנדרשות לביצוע העבודות. ואין בכך כדי להוות את המסד והטפחות עליהם נבנים הנתבעים בהגנתם.
33. ויוסבר- יתכן כי תיאורו של חביב כעולה מעדותו בפניי, (עמ' 78 ש. 14-22), לפיו הושאר לעובדים מפתח אצל הוריו של חביב המתגוררים מתחת למשרדו, נכון. איני קובע מסמרות בעניין. אולם, אף אם טענה זו נכונה, איני רואה בכך די. הנתבעים אינם מביאים ולו ראשית ראיה, לפיה חנא וראמי ביצעו את העבודות נשוא בפועל במשרדו של חביב. יתר על כן, בעמוד האחרון לתצהירו של חביב (נ/15), הוא מציין, כי ישנו תיעוד חלקי לעבודות אשר בוצעו על ידי חנא וראמי, במשרדו. עם זאת, לא צרפו הנתבעים כל ראיה, רשימת עבודות ו/או דיסק, המעידים על ביצוע העבודות הנטענות במחשביו של חביב. הוכחת ביצוע העבודות במחשבו של חביב, הינה הכרחית לנתבעים, להוכחת טענותיהם בדבר ביצוע העבודות שלא במחשבי התובעים. אין בידי לקבל טענתו של ב"כ הנתבעים, כעולה מעדותו, עמ' 79 שורות 1-4, לפיה "שכח" לצרף את המסמכים הרלוונטיים או, לכל הפחות, את רשימת העבודות אשר בוצעו לטענת הנתבעים במחשבי משרדו של חביב.
34. למעלה מן הדרוש, אציין כי גם לו הביאו הנתבעים כראיה, עבודות כאלו ואחרות, אשר בוצעו על ידי העובדים, **במחשבו של חביב**, לא היה בכך בכדי לעקר את טענותיהם של התובעים מן השורש, שכן, **הוכיחו התובעים כי כלל העבודות אשר נשמרו במחשביהם – נשמרו ביומן, ומשכך, נעשו במחשביהם מלכתחילה, תוך שימוש בתוכנות המותקנות בהם.**
35. טענתם של הנתבעים, לפיה העובדים הגיעו למשרדו של חביב בשעות הקטנות של הלילה לצורך ביצוע העבודות, נסתרת ע"י חוות דעת גלבמן, לפיה עולה, כי העבודות אשר בוצעו במחשבי התובעים, בוצעו "מסביב לשעון", "החל משעות הבוקר המוקדמות וכלה בשעות הלילה המאוחרות ביותר" (עמ' 5 לחוות דעתו של גלבמן), כלומר- גם כאשר ראו העובדים

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לנכון לבצע את העבודות לאחר שעות העבודה הרגילות, בחרו לעשות זאת במשרדי
2 התובעים, תוך שימוש במחשבים ובתוכנות שלהם, ולא לפנות למשרדו של חביב.
3 משכך, מקובלת עליי טענת התובעים, לפיה העבודות בוצעו בפועל במחשביהם, ולא רק
4 נשמרו בהם לצורך גיבוי בלבד.
5
6 36. זה המקום לציין, כי הנתבעים הביאו העתק של 3 תוכניות בודדות המסומנות נ/9, נ/10,
7 נ/11, להוכחת טענתם לפיה בוצעו העבודות במחשבים אשר מחוץ למשרדי התובעים. (להלן:
8 "התוכניות"). אלא שתוכניות אלו זהות לתוכניות, שהוגשו על ידי מרואן בפתח חקירתו
9 הראשית וסומנו ת/4, ת/5 ו-ת/6.
10 עובדה זו מוכיחה, כטענת התובעים בצדק בסיכומיהם, כי תוכניות אשר הוגשו על ידי
11 הנתבעים הועתקו מהתכניות אשר הוגשו על ידי מרואן בפתח חקירתו הנגדית.
12
13 37. בחקירתו הנגדית נשאל נביל, מדוע במוצג נ/9א' השם מרואן זייבק מתנוסס בכותרת המוצג,
14 כשם בו נשמר הקובץ, ומדוע הספרייה בה נשמרו התכניות מוגדרת בתכניות ככונן "F", שם
15 כינוי לכונן רשת, וזאת למרות שלרשות הנתבעים מחשב אחד בלבד. כן נשאל נביל, מדוע
16 התכניות מסומנות בסימון האות "ע", (סימון זה זוהה כסימון העבודות אשר בוצעו על ידי
17 הנתבעים במחשבי התובעים). תשובתו של נביל לשאלות אלו בחקירתו, מעומעמות, לא
18 ברורות ומתחמקות, כגון "איני איש מחשבים", "תשאלו במשרד" וכיו"ב. (פרוטוקול
19 החקירה, עמ' 84-85).
20
21 38. משכך, אני מקבל טענות התובעים כי תכניות אלו הועתקו על ידי הנתבעים מתכניות אשר
22 נערכו במחשבי התובעים, ואין בהם כדי להוות ראיה כלשהי, התומכת בטענותיהם. ראוי
23 לציין כי הנתבעים לא הביאו בסיכומיהם כל הסבר לדבר.
24
25 39. עם זאת, משהגישו הנתבעים את התכניות, הזהות לחלוטין למוצגים ת/4, ת/5 ו-ת/6, חיזקו
26 בכך את טענות התובעים לפיהן, עבודות אלו נועדו לנתבעים, ומשויכות ללקוחותיהם. זאת

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ועוד, חיזקו הנתבעים, את קביעתו של גלבמן בחוות דעתו, לפיה העבודות אשר בוצעו עבור
2 הנתבעים, סומנו במחשבי התובעים בתוספת האות "ע", וכן כי סימון נוסף שסומן בתכניות
3 המדידה (האותיות AN שמשמעו – "עמאר נביל" – השמות הפרטיים של הנתבעים), משויך
4 אף הוא לנתבעים.
- 5
- 6 40. לחובת הנתבעים תיזקף גם העובדה שלא הוגשו מטעמים חוות דעת נגדית, או תחשיבים
7 נגדיים, אשר יש בהם כדי לסתור תחשיביו של מרואן. הדבר מעיד כי אין לנתבעים גישה
8 לעבודות אשר בוצעו על ידי חנא וראמי, ומתחזקת בכך קביעתי, כי העבודות בוצעו במחשבי
9 התובעים.
- 10
- 11 41. כמו כן, כעולה ממסכת הראיות והעובדות בתיק, אני קובע כי הנתבעים ידעו ידיעה ברורה,
12 שהעבודות מבוצעות במחשבי התובעים, על ידי חנא וראמי. ראיה תומכת לכך הם פלטי
13 השיחות מחברת בזק וסלקום (נספחים 15-16 לתצהירו של מרואן), המעידים בברור, כי
14 נוהלו שיחות רבות בין חנא וראמי לבין הנתבעים, בשעות העבודה הרגילות, ואף לאחריהן.
15 הנתבעים לא נתנו הסבר בסיכומיהם, באשר לביצועם של שיחות אלו, אופיים ומהותם,
16 והתעלמו כליל מעובדה זו.
- 17
- 18 42. יאמר עוד כי השיחות בוצעו מדי יום, באופן רציף וקבוע, בשעות שונות, ובכלל זה שעות
19 הלילה. כעולה מפרוטוקול החקירה נביל ועאמר הודו כי מספרי הטלפון שברשותם, זהים
20 למספרים שבפלטי השיחות. (עמ' 40, שורות 28-34, עמ' 41 שורה 1, עמ' 60 שורות 4-5; 15-
21 16).
- 22
- 23 43. כמו כן, מקובלת עליי טענת התובעים, לפיה לא אישרו לחנא וראמי, לבצע עבודות פרטיות
24 בהיקפים כה גדולים, ובוודאי שלא על מנת לסייע למשרד מדידות המתחרה במשרדם. (כך

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

עולה גם מתמליל השיחה שבין מרואן לחנא מיום 19.2.01 - נספח 2 לתצהיר מרואן ת/3).
למסקנה זהה הגיע גם בית הדין לעבודה, בפסק הדין (עב' 1551/04), בעמ' 10 פסקה 3:
"המסקנה אשר עולה ממגוון הראיות שנשמעו בתיק בנקודה הזאת, היא שהתובעים
אכן אפשרו לעובדים לבצע עבודות מהמשרד, שהם לא גבו עבורם שכר טרחה. אולם,
מדובר בעבודות בהיקף קטן בלבד, עבור קרובי משפחה ו/או ידידים קרובים, כאשר
התובעים היו צריכים לאשר באופן ספציפי אותן עבודות שלרוב אף נחתמו על ידי
מרואן כמודד.
לא ניתן היתר גורף לבצע עבודות פרטיות במשרדם של התובעים ולקבל על כך תמורה.
כל מקרה היה צריך להגיע לאישורם של התובעים ולא כך נעשה במקרה של העבודות
בעניינינו".

44. עוד אציין, כי תמוהה בעיני טענת הנתבעים לפיה לא ידעו על ביצוע העבודות במחשבי
התובעים, וזאת לאור הכמות העצומה של העבודות אשר בוצעו עבורם על ידי חנא וראמי.
חזקה על הנתבעים כי ידעו בפועל באילו מחשבים השתמשו חנא וראמי, ואילו משאבים
נוצלו, לשם הפקת רווחיהם.

45. דוחה אני מכל וכל טענת הנתבעים, כפי שהועלתה בסיכומיהם, לפיה די בכך שהוכיחו כי
חנא וראמי יכלו לבצע את העבודות במחשבים אחרים, (כגון מחשבו של חביב- אשר בו
הותקנו התוכנות הנדרשות לביצוע העבודות), או על ידי שימוש בתוכנות שיכלו להיות
מותקנות בכל מחשב, (כגון הורדת תוכנות לא חוקיות, כך לטענתם, ושימוש בהם), כדי
לבסס הגנתם ולהביא לדחיית התביעה נגדם.

דיון משפטי

46. ההנאה אשר הפיקו הנתבעים כמפורט לעיל, מזכה את התובעים בפיצוי על פי חוק עשיית
עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "החוק").
סעיף 1 לחוק קובע כדלהלן:

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

1 "א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת
2 (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה
3 את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את
4 שוויה.

5 (ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך
6 אחרת".

7
8 בענייננו ברור על פניו, כי השבה בעין אינה אפשרית, ועל-כן נותרה האופציה של תשלום שווי
9 הזכיה.

10
11 47. דיני עשיית עושר ולא במשפט, נובעים מכללי הצדק והמוסר, מכח תחושת צדק עמוקה, יש
12 לחייב את הנהנה שלא כדין, בהשבה. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט חשין, בע"א
13 278/56 סופרגז חברה להפצת גז בע"מ נ' מזרחי, פ"ד 394, בעמ' 408 :

14
15 אין ספק, ששרשו של ענף משפטי זה [ענף המשפט של מעין-חווה,
16 הלא הוא דין עשיית עושר ולא במשפט], שהתביעה על ממון
17 ששולם ונתקבל היא אחת משלוחותיו, הוא המצפון והיושר : מן
18 הצדק ומן היושר שלא יתעשר אדם על חשבון חברו שלא כדין. ...
19 הלורד מנספילד (Mansfield) ניסח בשעתו את העקרון המשותף
20 לתביעות מעין-חווה בקווים כלליים, באמרו, כי -"תכנו של סוג
21 תביעה זה הוא, שהנתבע בנסיבות הענין מחוייב, מכוח הלכות
22 היושר והצדק הטבעי, להשיב את הכסף".

23
24 ראו גם: ע"א 290/80 ש.ג.מ. חניוניס בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לו (2) 633, 639-642 ; ד"נ
25 20/82 אדרס חמרי בנין בע"מ נ' הרלו את ג'ונס ג.מ.ב.ה, פ"ד מב (1) 221, 267-268.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

48. על מנת לקבוע כי זכאים התובעים להשבת כספי הזכיה מהנתבעים, יש לבחון אם מתקיימים 3 תנאים מצטברים. (א) האם התעשרו הנתבעים. (ב) האם התעשרותם של הנתבעים באה להם על חשבון התובעים. (ג) האם ההתעשרות אינה על פי זכות שבדין. לעניין זה ראו: רע"א 371/89 ליבוביץ נ' א. את י. אליהו בע"מ, פ"ד מד(2) 309, בעמ' 321. (להלן: "**עניין ליבוביץ**") בנוסף, נקבע בפסיקה, כי יש צורך ביסוד נוסף, היכול להיות אחד משניים:
- (א) התנהגות פסולה ובלתי הוגנת, חסרת תום לב של הנהנה.
- (ב) נסיבות אחרות ההופכות את ההתעשרות לבלתי הוגנת.
- ראו- רע"א 5768/94 א.ש.י.ר יבוא יצור והפצה נ' פורום אביזרים ומוצרי צריכה בע"מ, פ"ד נב(4) 289.
49. בענייננו- הנתבעים פעלו באמצעות שלוחיהם, חנא וראמי, אשר סיפקו להם תכניות מדידה, שבוצעו במערכות המותקנות במחשבי התובעים, ללא הסכמה וללא ידיעת התובעים. התובעים, השקיעו כספים רבים בקניית התוכנות המתאימות, והקמת המערכות הנדרשות לצרכי עבודתם.
- הנתבעים ניצלו את משאביהם של התובעים, אם על ידי קבלת שירותיהם של העובדים על חשבון שעות העבודה שלהם אצל התובעים, ואם על ידי שימוש חינם במערכות המחשוב והתוכנות של התובעים, וכל זאת תוך הפקת רווחים נכבדים מניצול זה.
50. אני דוחה טענת הנתבעים, לפיה, אין לפסוק לטובתם של התובעים כל פיצוי כספי, שכן, יהא הדבר כ"כפל פיצוי", המנוגד להוראות סעיף 77 ו-83 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש), תשכ"ח – 1968, מאחר שהתובעים כבר נפרעו, עת חויבו חנא וראמי לשלם להם סכומים מסויימים, במסגרת ההליך שהתנהל בבית הדין לעבודה.
- התשלומים אשר נפסקו לתובעים בבית-הדין לעבודה, הינם בגין החזרי שכר עבודה. כמו – כן, נפסק לתובעים סכום של 30,000 ₪ כפיצוי בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם, **על ידי חנא וראמי** (ולא על ידי הנתבעים). התביעה דנן, עוסקת בעילה המבוססת על חוק עשיית עושר

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

ולא במשפט, תביעה זו במהותה שונה מהתביעה אשר התנהלה בבית הדין, ואין בתשלום
על-פי פסק הדין שם כדי להוות כפילות עם התשלום על-פי פסק דין זה.

שווי הזכיה

51. על מנת לקבוע שווי הזכיה של הנתבעים, עליי להכריע בשאלות הבאות:
- (א) מהו היקף העבודות אשר בוצעו על ידי חנא וראמי עבור הנתבעים במחשבי התובעים.
- (ב) מהו השווי הכספי של העבודות.

היקף העבודות

52. לעניין היקף העבודות, מקובלת עליי קביעתו של גלבמן בסעיף 4 לחוות דעתו (ת/1), כי, הנתבעים ביצעו באמצעות חנא וראמי, במשרדי התובעים, "331 עבודות המזוהות עם מספר בצרוף האות 'ע'", בכל עבודה נרשמו בממוצע מעל 3 קבצים... סה"כ כ-1,000 קבצים המכילים נתוני מזידת צלעונים (רשת בקרה), נתוני מזידת פרטים (דיסטומט), וקוארדינטות (בדר"כ תוצאות חישובים)".
- מרואן, פירט בנספחים 11(ב), 12(ב) ו-13(ב) לתצהירו, את העבודות שבוצעו, ואשר עלו בפלטי המחשב (נספחים 4(א) ו-4(ב) לתצהירו).

53. הנתבעים, לא הציגו כל נתון קונקרטי הסותר את הנתונים אשר הובאו על ידי התובעים. משכך, אני מקבל את רשימת העבודות המוצגות כנספח 4 לתצהירו של מרואן (ת/3) באשר להוכחת היקף העבודות אשר בוצעו במחשבי התובעים עבור הנתבעים.

54. בהערת אגב אציין, כי התובעים טוענים בסיכומיהם, כי היקף העבודות שבוצעו עבור הנתבעים, מגיע לכדי 25% מכלל היקף העבודות אשר בוצעו בעסקם. אינני רואה כל רלוונטיות לקביעה זו, לצורך קביעת גובה הפיצוי בתיק זה, ועל כן, מתייתר הצורך לדון בשאלה זו. אם כי, רואות עיניי, כי מדובר בהיקפים גדולים אשר חורגים מהסביר והמותר.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

שווי העבודות

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
55. לעניין שווי העבודות- טוענים התובעים כי יש לקבוע את שווי העבודות, על בסיס התמחור הקבוע, ב"תעריף הבסיס לביצוע מדידות ומיפוי על ידי מודדים בעלי רשיון", אשר פורסם על ידי משרד הבינוי והשיכון. (להלן: "**תעריף משרד השיכון**"). (צורף כנספח 14 לתצהירו של מרואן ת/3).
- באשר לאומדן שווי העבודות מבקשים התובעים להסתמך, בין היתר, על חו"ד המומחה מטעמם, **מר פישמן** (סומנה ת/2).
- ייתאמר, כי מר פישמן לא בדק כל העבודות שבוצעו ע"י העובדים עבור הנתבעים, זאת כנראה בשל ההיקף העצום, והסתפק בבדיקה מדגמית של מספר עבודות (18 עבודות במספר).
- ניתוח השכר בוצע לפי מחירון משרד הבינוי והשיכון.
56. לעומתם, טוענים הנתבעים בסיכומיהם, כי תעריף משרד השיכון, גבוה מהתעריף אשר התובעים עצמם היו גובים בפועל עבור אותם העבודות. טענה זו נטענה בעלמא, מבלי שהובאו לה סימוכין, והנתבעים אף אינם מפרטים מהו התעריף המקובל אצל התובעים לעבודות אשר בוצעו על ידם.
- מטעם הנתבעים הוגשה חוות-דעת מומחה בעניין התמחור, מר אוסאמה אליאס, מודד מוסמך (להלן: "**אליאס**"), (חוות-דעתו סומנה נ/13). בעמ' 65 לפרוטוקול שורות 28-32 נשאל אליאס, והשיב כדלהלן:
- "ש: לפי איזה מחיר אתה דרשת את התמורה? (הכוונה לתמורה אשר דרש מלקוחותיו – ס.י.)
- ת: תמיד זה עניין של תחרות ושיקולים אישיים בתמחור, אבל היתה לי הנחיה, **המחירון של משרד השיכון שימש הנחיה וממנו אפילו היה מקובל להעריך את המחיר באחוזים...**"
- משכך, כעולה אף מעדותו של אליאס, מטעם ההגנה, נקודת המוצא לתמחור העבודות הינו מחירון משרד השיכון.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 57. חוות הדעת של אליאס נושאת כותרת כללית: "חוות דעת בנושא הבהרות בעניין עבודתו
- 2 המקצועית של מודד". יאמר בהערת אגב, כי חוות דעת זו הינה כוללנית, ללא קביעות
- 3 קונקרטיות המסייעות לטענותיהם של הנתבעים, באשר לאי אלו עובדות ו/או ראיות. בסעיף
- 4 5 לחוות הדעת, ישנה קביעה כללית, לפיה קיים מחירון של משרד השיכון, אולם מחירון זה
- 5 אינו משקף את מחירי השוק. כמו כן, נקבע בחוות הדעת, כי "המחירון גבוה בעשרות
- 6 אחוזים ממחירי השוק". כך נכתב ולא פורש.
- 7 על מנת להוכיח את המחירים הריאליים לעבודות שבוצעו בשוק הפרטי, מן הראוי היה
- 8 לדייק בחוות הדעת, ולקבוע – מהו אחוז ההנחה המקובל בשוק, מהו התמחור הראוי
- 9 לעבודות מסוג העבודות אשר ביצעו חנא וראמי עבור הנתבעים, וכיו"ב.
- 10
- 11 58. עם זאת, מקובלת עליי טענת הנתבעים, כי נהוג ליתן הנחה מהמחירים המפורסמים
- 12 במחירון משרד השיכון. דומה שבעניין זה אף אין מחלוקת בין הצדדים. פישמן, המומחה
- 13 מטעם התובעים, מסכים עם עובדה זו, והוא גם ציין זאת בחוות-דעתו:
- 14 "ש: האם נכון שמקובל לתת הנחות בעבודה של המודד במסגרת השוק הציבורי,
- 15 הנחות ממחירון אגודת המודדים?
- 16 ת: נכון, וגם ציינתי את זה.
- 17 ש: כמה זה בערך?
- 18 ת: כתבתי 15-30%.
- 19 ש: לפעמים זה יכול להגיע ליותר?
- 20 ת: יכול להגיע ל-35% תלוי בהיקף העבודה".
- 21 (עמ' 17, ש' 33-30, עמ' 18 ש' 5-1).
- 22 ובהמשך, בפרוטוקול בעמ' 18 שורות 23-24:
- 23 "ש: ואם זה עבודה פרטית, הכוונה שלא בעבודות משרד השיכון?
- 24 ת: שוק פרטי לא ניתן כאלו עבודות וגם לא זוכה לכאלו הנחות. הוא זוכה בפחות הנחה,
- 25 20%".
- 26

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

59. מנגד, עולה מעדותו של אליאס, (ראו: פרוטוקול עמ' 65 שורות 28-32 וכן בעמ' 66 שורות 1-2), כי הוא נוהג ליתן הנחה בשיעור של עד 30% מהתמחור הקבוע במחירון משרד השיכון.
60. לאחר שהפכתי בדבר, אני קובע כי גובה ההנחה המקובל ממחירון משרד השיכון עומד על 30%, וזאת בהילקח בחשבון הכמות הרבה של העבודות נשוא התביעה. שכן, סביר להניח כי אילו התובעים היו מסכמים מראש שכר ראוי עבור עבודות אלו, היו קרוב לוודאי זוכים להנחה בשיעור דומה.
61. כאמור, לצורך קביעת תמחור העבודות, ערך פישמן בחוות דעתו, תמחור למדגם מייצג של עבודות, אשר תומחרו על פי מחירון משרד השיכון, וזאת ללא מתן הנחה כלל. כך לדוגמא, נבדקה עבודה מס' 1014 ובה נקבע כי עלות העבודה לפי מחיר מינימאלי של יום משולב בסך של 3,339 ₪. כמו כן, הופחת 8.62% בשל התאמה למדד 06/98 – (-287 ₪), ולפיכך נקבע כי סך שווי העבודה - 3,051 ₪. עלות זו, מגלמת בתוכה את העבודות אשר בוצעו בשטח (70%), ואת העבודות אשר בוצעו במחשבי התובעים (30%).
62. מקובלת עליי קביעתו של פישמן, לפיה היחס בין עבודות בשטח לעבודות המחשב הינו 70:30 אחוזים בהתאמה. זאת גם בהתבסס על עדותו של אליאס:
"ת: אני מבחינתי כשאני מעריך את העבודה, מבחינת עבודות, אני מנסה לתת 30% למשרד, 70% לשטח". (עמ' 64, ש' 4-5).
63. משכך, מקובל עליי אופן ביצוע התחשיב המדגמי שנערך על ידי פישמן, בכפוף למתן הנחה בשיעור של 30% מהשווי הסופי, כפי שקבעתי לעיל.
64. לתצהירו של מרואן (ת-1), צורפו נספחים 11-14, ובהם תחשיב של העבודות אשר בוצעו על ידי חנא וראמי עבור הנתבעים. הנתבעים, לא הציגו בסיכומיהם, כל טענה כנגד תחשיבים

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

אלו, אופן ביצועם, ואו סכומם הסופי. הטענה היחידה אשר עלתה מכיוונם של הנתבעים
בעניין זה, היא עניין ההנחה המקובלת בשוק לעבודות אלו.

65. לטענת התובעים, התחשיבים אשר ערך מרואן, כוללים בחובם הנחה של 30%. מהשוואה
מדגמית שערכתי, בין חוות דעתו של פישמן (ת/2), (אשר הציג תמחור העבודות, בהתבסס
על מחירון משרד השיכון, ללא ההנחה), ובין התמחור אשר נערך על ידי מרואן – נספחים
11-14 לתצהירו (ת/3), עולה כי תחשיביו של מרואן, כוללים הנחה העולה על 30% ממחירון
משרד השיכון. כך לדוגמא, בחוות דעתו, העריך פישמן את שווי עבודה מס' 2012 בסך של
1,474 ₪, עלות משרד בלבד, ולאחר 30% הנחה, יש לתמחר את העבודה בסך של 1,031 ₪.
בתחשיבו של מרואן, עבודה זו חויבה בסך של 800 ₪ בלבד. (הפרשים דומים נמצאו במספר
בדיקות נוספות שערכתי).

68. לאור אי-הצגת אי אלו תחשיבים אחרים, הסותרים את תחשיביו של מרואן, על ידי
הנתבעים, מקבל אני את התחשיבים אשר נערכו על ידי מרואן, אשר צורפו כנספחים 11-14
לתצהירו (ת/3), במלואם, ועל פי תחשיבים אלו, אאמוד את סכום הפיצוי.

זאת ועוד, הטבלאות והחישובים שצורפו לתצהיר מרואן אמינים ומהימנים עליי. מרואן
נשאל בעניין זה והסביר כדלקמן:

”ש: איך אני יכול לדעת מתי בדיוק נעשתה העבודה הזו? או ב-26/02/2001 כפי שצוין על
התכנית או למשל יכול להיות תאריך מסוים 9/99?
ת: באותן רשימות על המסמך 11 א' וב', וזיהינו נגיד עבודה 1100, על ידה תוכל למצוא
תאריך יצירת הקובץ, 13/04/99, וגם באיזה שעה. ב-11 א', יש אותן נקודות ואותם
מספרים. ה-1100 בעמודה ההכי שמאלית ודף מס' 6, בשליש התחתון. זה לא מספר
רץ. זה מספר הקובץ. מצד ימין אפשר לראות את גודל הקובץ, את התאריך של
יצירת הקובץ ואת השעה מתי זה נוצר. כל זה פלט מהמחשב. שם רואים שהתאריך
13/04/99 בשעה 15:31.”

הסבריו של מרואן משכנעים, ומלמדים על מהימנותו ועל נכונות החישובים שביצע.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

סיכום

69. על-פי המקובץ לעיל, הנני קובע, כי בגין עבודות ושרטוטים אשר בוצעו בתוכנת "אוטוקד" במחשבי התובעים, על ידי חנא וראמי עבור הנתבעים, על הנתבעים לשלם לתובעים סך של 447,350 ₪, בהתאם לתחשיב המצורף כנספח 11(ב) לתצהירו של מרואן (ת/3).

70. בגין עבודות שרטוט אשר בוצעו במחשבי החברה על ידי חנא וראמי, עבור הנתבעים, בתוכנת R.G.M על הנתבעים לשלם לתובעים סך של 208,600 ₪, בהתאם לתחשיב המצורף כנספח 12(ב) לתצהירו של מרואן (ת/3).

71. עבור חישובי כמויות אשר נערכו על ידי חנא וראמי, במחשבי החברה, עבור הנתבעים, בשימוש בתוכנת בינארית, על הנתבעים לשלם לתובעים סך של 83,800 ₪, בהתאם לתחשיב המצורף כנספח 13(ב) לתצהירו של מרואן (ת/3).

72. עם זאת, מאחר והוגבל סכום התביעה, לצורך אגרת בית משפט, על ידי התובעים, לסך של 500,000 ₪, הנני מחייב את הנתבעים, ביחד ולחוד, לשלם לתובעים את הסך של 500,000 ₪ בלבד, ובצירוף הפרשי הצמדה, בלבד, מיום הגשת התביעה (17/02/2008), עד היום.

כמו-כן, ישאו הנתבעים בשכ"ט עו"ד של התובעים בסך של 30,000 ₪ (כולל מע"מ), והוצאות משפט בסך 20,000 ₪.

הסכומים הנ"ל ישולמו לתובעים, באמצעות בא-כוחם, תוך 60 ימים מיום המצאת פסק-הדין, שאם לא כן, יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

המזכירות תמציא לצדדים.

ניתן היום, א' אייר תשע"ד, 01 מאי 2014, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 5212-02-08 זייבק ואח' נ' ג'ראיסי ואח'

תיק חיצוני:

יוסף סוהיל, סגן נשיא

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5